

Број: Ж-БЛ-06-534/15

Датум: 30.11.2015. године

Број препоруке: П-259/15

Министарство цивилних послова БиХ

Трг БиХ бр. 1

71 000 САРАЈЕВО

Министарство просвјете и културе Републике Српске

Трг Републике Српске бр 1

78 000 БАЊА ЛУКА

Федерално министарство образовања и науке

Алипашина 41

71 000 САРАЈЕВО

П Р Е П О Р У К А

поводом жалбе А.Х.

Институција омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине примила је жалбу А.Х. из Сребренице (у даљем тексту: подносиатељица жалбе), дана 08.09.2015. године, поводом остваривања социјалног статуса, као дијетета погинулог борца Армије БиХ на територији Републике Српске.

Подноситељица жалбе наводи да се пријавила на конкурс објављен 12.08.2015. године, за радно мјесто секретара у Првој основној школи Сребреница, да је испуњавала све тражене услове, да је рангирана на другом мјесту али да су јој ускраћени бодови од стране конкурсне комисије у дијелу који се односи на додијелу бодова по основу социјалног статуса, иако је уз документацију приложила доказ да је дијете погинулог борца.

Школа се у својој одлуци позива на Правилник о процедури и критеријима пријема радника у радни однос у основној школи („Службени гласник РС“, број: 102/14) који у члану 16. омогућава додјелу бодова по основу социјалног статуса као члану породице погинулог борца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске, али не и других војних формација које су учествовале у сукобу у Босни и Херцеговини.

Са друге стране, кроз рад на другим предметима¹, Институција омбудсмена је упозната са чињеницом да на подручју Федерације БиХ, кантонални правилници о критеријима за пријем запосленика у радни однос у предшколским установама, основним и средњим школама као јавним установама, једнако предвиђају допунска права бораца и чланова њихових породица и дефинишу категорије које имају предност при запошљавању, а које не обухватају борце које су учествовали на свим странама сукоба, односно њихове потомке.

Институција омбудсмена за људска права је независан механизам заштите људских права и основних слобода, успостављен с циљем промовисања добре управе и владавине права (чл. 1. Закона о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине, Сл. гл. БиХ 19/02, 35/04 и 32/06), а с тим у вези надгледа активности институција БиХ и њених ентитета с циљем заштите права и слобода физичких и правних лица. Законом о забрани дискриминације у Босни и Херцеговини (Службени гласник БиХ 59/09) Институција

¹ Ж-СА-04-900/14, Ж-БЛ-06-553/14, Ж-СА-04-956/14, Ж-СА-06-1162/14, Ж-БЛ-05-636/14

омбудсмена је дефинисана као централна институција за заштиту од дискриминације, а Устав Босне и Херцеговине, као највиши правни акт једне државе, у члану II забрањује прављење разлике између грађана по било којем основу код остваривања њихових права, што значи да сви нижи правни акти, закон и подзаконски акти, морају бити усклађени са наведеним одредбама.

Омбудсмени уважавају чињеницу да су услови за добијање социјалног статуса по основу припадништва у оружаним снагама односно везе са погинулим борцима, децидно прописани поменутих подзаконским актима, с циљем правичног додјељивања накнаде и других права која из таквог статуса произилазе, те забране злоупотреба кроз остваривање материјалне користи без адекватног чињеничног основа.

Сагледавајући ситуацију у Босни и Херцеговини као цјелини, долази се, међутим, до закључка да поједина лица, као што је то подносиатељица жалбе, не могу да остваре ова права на територији гдје су стално настањени или гдје раде, због територијалног ограничења важења поменутих прописа. Ради се о лицима која су у једнако тешкој ситуацији, чији је губитак једнако болан и имају правни основ за стицање траженог статуса, а нису у могућности да остваре своја права, и то не својом кривицом.

Оквирни закон о образовању у БиХ прописује обавезу прво-насловљеног министарства да надзире примејну стандарда постављених наведеним Законом, и стим у вези има могућност да у координацији са институцијама надлежним за област образовања у оба ентитета координише активности сарадње, са циљем рјешавања наведеног проблема.

На основу свега наведеног, омбудсмени, у складу са својим овлашћењима из члана 32. Закона о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине,² издају

ПРЕПОРУКУ

Министарству цивилних послова Босне и Херцеговине, Министарству просвјете и културе РС, Федералном министарству образовања

1. Да предузму мјере из своје надлежности како би се лицима која конкуришу на радна мјеста у школама на цијелој територији БиХ, признао социјални статус као дјеце погинулог борца, без обзира о којим оружаним снагама се ради;
2. Да у року од 30 дана, од дана пријема, обавијесте Институцију омбудсмена о предузетим мјерама на реализацији препоруке.

У складу са чланом 33. Закона о омбудсмену за људска права БиХ, ова Препорука се доставља и подносиоцима жалбе.

Омбудсмени за људска права Босне и Херцеговине:

мр scі. Јасминка Џумхур, с.р.

Нивес Јукић, с.р.

др Љубинко Митровић, с.р.

Достављено:

1х наслову

1х подносиатељици жалбе

1х у спис

² Службене гласник БиХ број: 19/02, 35/04 и 32/06